

WPC
ENERGY
SERBIA

NACIONALNI
ENERGETSKI
KOMITET

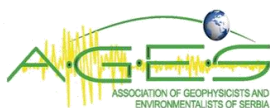
04/JUL/2025
Broj 330

NEDELJA

ANALIZE • VESTI • STAVOVI

Globalna proizvodnja nafte u 2024. beleži pad

**Blagi rast cena nafte, investitori čekaju odluku OPEC+
Nemačka našla alternativu Severnom toku 2
Bajatović: Dogovoren aranžman sa Rusima ,
potpisivanje u septembru**

SADRŽAJ

NAFTA

OPEC ima manje prihode u 2024, rast beleže Venecuela i Iran.....	OVDE
Rusija: Pad prihoda od nafte i gasa treću godinu zaredom.....	OVDE
Globalna proizvodnja nafte u 2024. beleži pad.....	OVDE
Iran i pored sukoba izvozi planirane količine nafte.....	OVDE
Članice OPEC+ koje su smanjile proizvodnju planski je podižu	OVDE
Indija udovoljava Trampu: Udvostručila kupovinu nafte iz SAD	OVDE
Blagi rast cena nafte, investitori čekaju odluku OPEC+	OVDE
Nema više preuzimanja: Saudi Aramco i Adnok odustaju od akvizicija.....	OVDE
CNBC: Kako je BP postao meta preuzimanja konkurencije?	OVDE
Poljski Orlen prekinuo kupovinu ruske nafte.....	OVDE
Kina od Irana kupuje rekordne količine nafte	OVDE
UNKS: Kretanje cena nafte Brent.....	OVDE

PRIRODNI GAS

Nemačka našla alternativu Severnom toku 2.....	OVDE
Opao izvoz ruskog gasa u EU.....	OVDE
Preko Ormuškog moreuza će ići 28 odsto svetskih potreba LNG.....	OVDE
Australija zbog nestašica na izvozi LNG.....	OVDE
Za 4 godine cene gasa u EU porasle 2,5 puta.....	OVDE

REGION

Bajatović: Dogovoren aranžman sa Rusima , potpisivanje u septembru.....	OVDE
---	----------------------

Crude Oil Brent, JUL 07, 2025 – 05.04 GMT – 68.01 \$ oilprice.com

WPC
ENERGY
SERBIA

NATIONAL
COMMITTEE

SADRŽAJ

REGION

Izgradnja naftovoda Srbija-Mađarske kreće sledeće godine [OVDE](#)

Potpisan sporazum o gradnji interkonektora Srbija-Rumunija [OVDE](#)

Srbijagas i Nomagas potpisali sporazum o razvoju gasne veze..... [OVDE](#)

Petrol zatvorio neke pumpe zbog uredbe o cenama, Vlada Slovenije neće da razgovara dok in ne otvori [OVDE](#)

UNKS: Cene goriva u regionu [OVDE](#)

OPEC ima manje prihode u 2024, rast beleže Venecuela i Iran

Ukupni prihodi od izvoza nafte članica Organizacije zemalja izvoznica nafte (OPEC) blago su opali u 2024. godini, sa manjim učešćem globalnih zaliha, prema godišnjem statističkom biltenu organizacije. Prihodi od izvoza nafte iz 12 članica OPEC-a iznosili su 652 milijarde dolara prošle godine, što je pad od 3,86 odsto u odnosu na 2023. godinu, prema podacima ruske novinske agencije **TASS**. Prihodi Saudijske Arabije najviše su pali, za 9,71 odsto na 223,372 milijarde dolara. Venecuela beleži skok prihoda za čak 40,37 odsto na 18,372 milijarde dolara. Prihodi Irana od izvoza nafte takođe su značajno porasli, za 13,73 odsto na 46,776 milijardi dolara. Fizički obim izvoza nafte OPEC-a smanjen je za 3,55 odsto na 19,01 milion barela dnevno. Barel nafte iz OPEC-ove korpe koštao je u proseku 79,87 dolara prošle godine, što je 3,7 odsto jeftinije nego 2023. godine. Udeo OPEC-a u globalnim zalihama nafte bio je 43,96 odsto, u poređenju sa 44,81 odsto u 2023. godini. Članice organizacije su Alžir, Republika Kongo, Saudijska Arabija, Ekvatorijalna Gvineja, Gabon, Iran, Irak, Kuvajt, Libija, Nigerija, Ujedinjeni Arapski Emirati i Venecuela.

Najbolji
razlog za
pauzu

DRIVE Cafe

Ekskluzivno na:

NIS
GASPROM

Rusija: Pad prihoda od nafte i gasa treću godinu zaredom

Prihodi Rusije od nafte i gasa u junu pali su za 33,7% u odnosu na isti period prošle godine na 494,8 milijardi rubalja (6,29 milijardi dolara), što je najniži nivo od januara 2023. godine, pokazali su podaci Ministarstva finansija, usred slabih cena nafte i jačanja rublje, prenosi **Reuters**.

Prihodi od nafte i gasa bili su najvažniji izvor novca za Kremlj, čineći oko četvrtine ukupnih prihoda federalnog budžeta.

Pored pada za trećinu u odnosu na isti period prošle godine, prihodi su pali i za 3,5% u odnosu na maj. Za prvu polovinu godine, prihodi su smanjeni za skoro 17% u odnosu na isti period

prošle godine, na 4,73 biliona rubalja.

Pad prihoda je bolan za Rusiju, koja je značajno povećala izdatke za odbranu i bezbednost od pokretanja svoje vojne kampanje u Ukrajini. Rusija je povećala državne izdatke za nacionalnu odbranu za četvrtinu u 2025. godini na 6,3% bruto domaćeg proizvoda, što je najviši nivo od Hladnog rata.

Ministarstvo finansija je prvobitno planiralo da ove godine zaradi 10,94 biliona rubalja od prodaje nafte i gasa, ali je zbog pada cena nafte revidiralo to očekivanje na 8,32 biliona rubalja.

Globalna proizvodnja nafte u 2024. beleži pad

Globalna proizvodnja sirove nafte opala je za 1% prošle godine, prvi put od 2020. godine, u proseku 72,58 miliona barela dnevno, saopštio je OPEC u najnovijem izdanju Godišnjeg statističkog

biltenu, prenosi **Oilprice**.

Grupa je prijavila pad proizvodnje OPEC-a i partnera, dok su proizvođači nafte van OPEC-a povećali proizvodnju prošle godine, u skladu sa

WPC
ENERGY
SERBIA

NATIONAL
COMMITTEE

predviđanjima analitičara i relativno zdravim cenama nafte. Među članicama OPEC-a, proizvodnja je pala za 2,1%, što je jednako 570.000 barela dnevno. Među zemljama koje su članice Deklaracije o saradnji, proizvodnja nafte je opala za 780.000 barela dnevno, odnosno 5,2%.

Deklaracija o saradnji, prvobitno potpisana 2016. godine, zemlje proizvođače nafte, uključujući Oman, Brunej, Meksiko, Maleziju i proizvođače nafte iz Centralne Azije koji su sada takođe deo OPEC+ sa Rusijom.

Čak i sa padom, međutim, ukupna globalna proizvodnja nafte bila je znatno niža od potražnje, koja je, prema OPEC-u, prošle godine iznosila u proseku 103,84 miliona barela dnevno. Ova brojka predstavlja povećanje od 1,5% u odnosu na prethodnu godinu, što je iznos jednak 1,49 miliona barela dnevno.

Potražnja je porasla u skoro svim regionima, takođe je naveo OPEC u svom statističkom biltenu, uključujući i Evropu, koja se trudi da

smanji potrošnju ugljovodonika. Kao deo ovih pokušaja, Evropa je smanjivala svoje kapacitete za rafiniranje, ali na drugim mestima se pokreću novi kapaciteti. Ovo je podiglo globalni ukupan iznos na 103,80 miliona barela dnevno prošle godine, prema podacima OPEC-a, sa novim dodacima od 1,04 miliona barela dnevno. Svi ti novi kapaciteti su dodati u Kini, Indiji i na Bliskom istoku.

Odvojeno, OPEC je izvestio da je njegov izvoz nafte opao za oko 70.000 barela dnevno u proseku u 2024. godini, na 19,01 milion barela dnevno. Većina ovoga, ili 13,67 miliona barela dnevno, otišla je u Aziju, dok je dodatnih 3,34 miliona barela dnevno otišlo u Evropu, takođe je saopštio OPEC.

Svetske dokazane rezerve nafte su smanjene za 0,1% na 1,567 biliona barela u odnosu na prošlu godinu, takođe je saopštila grupa, dodajući da su dokazane rezerve među članicama OPEC-a ostale nepromenjene na 1,241 biliona barela.

Iran i pored sukoba izvozi planirane količine nafte

Iran, uprkos vojnom sukobu sa Izraelom, nastavlja da izvozi naftu u istim količinama, rekao

je iranski ministar za naftu Mohsen Paknedžad. „Izvoz nafte se nastavlja kao i ranije, sa istim

količinama i uslovima. Nemamo apsolutno nikakve zabrinutosti zbog ovoga“, rekao je ministar, čije reči prenosi **zvanični portal iranske vlade**.

Izrael je pokrenuo operaciju protiv Irana u noći 13. juna, optužujući ga da sprovodi tajni vojni nuklearni program. Mete vazdušnih bombardovanja i napada sabotažnih grupa bili su nuklearni objekti, generali, istaknuti nuklearni fizičari i vazduhoplovne baze.

Iran je odbacio optužbe, odgovorivši sopstvenim napadima. Dve strane su razmenjivale udarce 12 dana, a SAD su se pridružile jednokratnim napadom na nuklearna postrojenja Islamske Republike u noći 22. juna. Teheran je potom uveče 23. juna pokrenuo raketne napade na američku bazu Al Udeid u Kataru, navodeći da iranska strana nema nameru za dalju eskalaciju.

Tramp je tada izrazio nadu da je Iran „ispustio paru“ napadom na američku vojnu bazu u Kataru i da je put ka miru i harmoniji na Bliskom istoku sada moguć. Takođe je rekao da su se Izrael i Iran složili oko prekida vatre, koji će nakon 24 sata biti „zvanični kraj 12-dnevnog rata“.

Članice OPEC+ koje su smanjile proizvodnju planski je podižu

Osam zemalja OPEC+ koje koji su pristali na dobrovoljno smanjenje proizvodnje nafte trebalo bi da povećaju proizvodnju za 411.000 barela dnevno (bpd) u julu, isto kao i prethodna dva meseca. To povećanje proizvodnje je u skladu sa prvobitnim tromesečnim planom za izlazak iz dobrovoljnih ograničenja, **prenosi Oilexp.ru**.

Među zemljama koje su se obavezale na dobrovoljno prilagođavanje proizvodnje su Rusija, Saudijska Arabija, Irak, UAE, Kazahstan, Alžir, Oman i Kuvajt. Ove zemlje su dobrovoljno smanjile proizvodnju za ukupno 2,2 miliona bpd od početka 2024. godine.

One su od aprila započele postepeni oporavak proizvodnje. Međutim, ako se u aprilu grupa pridržavala prvobitno usvojenog plana i odobrila povećanje proizvodnje za 138 hiljada bpd, onda je za maj, jun i jul doneta odluka o ubrzanju

povećanja proizvodnje u iznosu od 411 hiljada bpd za svaki mesec.

Ovi sporazumi ne uzimaju u obzir obaveze sedam od osam „dobrovoljaca“ OPEC+ da nadoknade višak proizvodnje nafte dozvoljen tokom perioda dobrovoljnog smanjenja. Samo je Alžir u potpunosti sproveo ceo plan smanjenja proizvodnje.

U julu, u okviru kompenzacionog rasporeda, obim dodatnog smanjenja proizvodnje trebalo bi da iznosi 455 hiljada barela dnevno. Tako, prema proračunima TASS-a, stvarni dozvoljeni rast proizvodnje „osmorke“ OPEC+ u julu može iznositi 386 hiljada barela dnevno.

Grupa os 8 članica OPEC+ će razmatrati plan proizvodnje nafte za avgust na onlajn sastanku 6. jula.

Indija udovoljava Trampu: Udvostručila kupovinu nafte iz SAD

Indija je više nego udvostručila uvoz sirove nafte iz Sjedinjenih Država od početka ove godine, nastojeći da izbegne razorne tarife u okviru plana predsednika Donalda Trampa da „popravi“ trgovinske neravnoteže sa stranim partnerima. Fajnenšel tajms je danas objavio, pozivajući se na zvanične podatke, da je Indija smanjila kupovinu ruske, saudijske i iračke nafte za čak 70% u prva četiri meseca godine, dok je uvoz iz SAD porastao za 120%. Ipak, Rusija ostaje najveći dobavljač nafte Indiji, a slede Irak i Saudijska Arabija, a Sjedinjene Države će zameniti UAE i postati četvrti najveći dobavljač nafte zemlji.

Ranije ove godine, OPEK je saopštio da se očekuje da će potražnja za naftom u Indiji porasti za 3,4% u 2025. godini na 5,74 miliona barela dnevno, a zatim porasti za dodatnih 4,3% u 2026. godini na 5,99 miliona barela dnevno. To je više nego dvostruko više od projektovanih stopa rasta Kine od 1,5% i 1,25% za te godine, respektivno, što učvršćuje reputaciju Indije kao najvećeg pokretača rasta sirove nafte na srednji rok. Od fiskalne 2024/25. godine, uvoz nafte u Indiju je u proseku iznosio 4,88 miliona barela.

Skok potrošnje indijske nafte pokreće snažan ekonomski zamah zemlje, podstaknut potrošnjom, širenjem proizvodnje i kontinuiranom vladinom podrškom. Dizel ostaje najveći doprinos ovom porastu potražnje, potkrepljen brzim širenjem puteva i snažnim rastom u transportnom i petrohemijskom sektoru. Očekuje se da će potražnja za bitumenom takođe naglo porasti, zahvaljujući

infrastrukturnim projektima širom zemlje.

Istovremeno, indijska vlada zaista ne želi da Sjedinjene Države nametnu 26% na sav izvoz i pokušava da zaključi sporazum do kraja ove nedelje. S obzirom na to da se uvoz energije iz SAD predstavlja kao dobar način da se umiri američki predsednik, Indija bi mogla dodatno povećati svoj uvoz američke sirove nafte u narednim mesecima.

Blagi rast cena nafte, investitori čekaju odluku OPEC+

Cene nafte su u utorak blago porasle, jer su investitori analizirali pozitivne pokazatelje potražnje, dok su istovremeno oprezno koračali pred sastanak OPEC+ na kojem će se odlučiti o proizvodnoj politici grupe u avgustu, prenosi **Reuters**.

Cena sirove nafte marke Brent porasla je za 37 centi, ili 0,6%, na 67,11 dolara po barelu, dok je američka nafta marke West Texas Intermediate porasla za 34 centa, ili oko 0,5%, na 65,45 dolara po barelu.

Rast cena je verovatno posledica podataka iz ankete privatnog sektora u Kini, koja je pokazala da se fabrička aktivnost vratila u ekspanziju u junu, rekao je Randall Rothenberg, stručnjak za obaveštajne podatke o riziku u američkoj naftnoj brokerskoj kući Liquidity Energy. Očekivanja da će Saudijska Arabija podići cene sirove nafte u avgustu za kupce u Aziji na četvoromesečni maksimum, kao i čvrste premije za rusku sirovu naftu marke ESPO Blend, takođe su podržali ideju o snažnoj potražnji, rekao je Rothenberg.

PREUZMI MOL MOVE APLIKACIJU!

Pogodnosti nivoa koji postigneš
traju 12 meseci.

molmove.rs

Rast cena nafte obuzdala su očekivanja da će grupa OPEC+ povećati proizvodnju sirove nafte u avgustu za iznos sličan prevelikim povećanjima dogovorenim u maju, junu i julu. Četiri izvora iz OPEC+ rekla su Reutersu prošle nedelje da grupa planira da poveća proizvodnju za 411.000 barela dnevno sledećeg meseca kada se sastane 6. jula. „Sve oči biće uprte u odluku OPEC+ tokom vikenda, kada se očekuje da grupa doda još 411.000 barela dnevno proizvodnje u nastojanju da stekne veći tržišni udeo, prvenstveno nad američkim proizvođačima škriljaca“, rekao je klijentima energetske analitičar StounX-a, Alex Hodes.

Pored sticanja tržišnog udela od američkih proizvođača škriljaca, koji su u aprilu proizvodili naftu rekordnim tempom, prema zvaničnim podacima objavljenim u ponedjeljak, grupa je takođe pokušavala da kazni članice koje

proizvode prekomerno.

Član OPEC+ Kazahstan, jedan od 10 najvećih proizvođača nafte na svetu, povećao je proizvodnju nafte prošlog meseca na rekordni nivo, rekao je Reutersu utorak izvor upoznat sa podacima.

Saudijska Arabija, de fakto lider grupe OPEC+, povećala je svoj izvoz sirove nafte u junu najbržom stopom u godini, pokazali su podaci kompanije Kpler.

„Ovaj izvoz se povećava čak i brže nego što sporazum OPEC+ podrazumeva tokom leta, kada vrhunac domaće potražnje obično drži zalihe nafte bliže kući“, rekao je Hodes.

Investitori takođe prate trgovinske pregovore uoči roka za carine predsednika SAD Donalda Trampa, 9. jula. Tramp je u utorak rekao da ne razmišlja o produžetku roka.

Nema više preuzimanja: Saudi Aramco i Adnok odustaju od akvizicija

Dve najveće naftne kompanije na Bliskom istoku smanjuju svoje akvizicije vredne više milijardi dolara, jer očekivanja o stalnom padu prihoda od nafte ograničavaju njihovo globalno sklapanje poslova, prenosi **Seebiz.eu**.

Saudi Aramco, najveći svetski proizvođač sirove nafte i Nacionalna naftna kompanija Abu Dabija, poznata kao Adnok, bili su najaktivniji kupci u industriji u poslednje tri godine, objavivši akvizicije vredne preko 60 milijardi dolara za proširenje na gas, hemikalije i maziva.

Ove kompanije su sada usporile svoje aktivnosti spajanja i akvizicija kako bi ponovo procenili uticaj nižih cena nafte.

Referentne cene sirove nafte pale su sa više od 80 dolara po barelu u januaru na 67 dolara ove nedelje, uprkos naletu tokom nedavnog sukoba između Izraela i Irana. Analitičari očekuju da će prekomerna ponuda na tržištu dodatno izvršiti pritisak na cene.

Saudijska Arabija je već saopštila da će „preispitati“ svoju potrošnju kao rezultat nižih cena sirove nafte, koje su sada pale ispod nivoa rentabilnosti za neke zemlje Zaliva.

Visoki bankar u energetsom sektoru rekao je da su državni vlasnici rekli kompanijama Saudi Aramco i Adnok da se „više fokusiraju na dividende, a manje na rast“.

Neki poslovi će se verovatno nastaviti, rekli su ljudi bliski kompanijama, posebno u gasnom sektoru, ali ne istim tempom. Takođe su potvrdili da nijedna kompanija nije dala ponudu za kupovinu Castrola, poslovanja sa mazivima koje je BP stavio na prodaju.

„U svakom neizvesnom okruženju, morate biti selektivniji“, rekao je jedan rukovodilac. Neto prihod Saudi Aramco menja se za 900 miliona dolara za svaku promenu cena nafte od 1 dolara.

CNBC: Kako je BP postao meta preuzimanja konkurencije?

Glasine o preuzimanju BP-a od strane Shell-a traju već nedeljama, ali je Shell to demantovao prošle nedelje, prenosi **CNBC**.

Ali kako smo došli do tačke da BP, britanska kompanija za istraživanje nafte, osnovana 1909. godine pod imenom Anglo-Persian Oil Company,

Bilo kakvo povlačenje imalo bi posledice po globalno tržište spajanja i akvizicija u energetsom sektoru, s obzirom na obim aktivnosti kompanija iz Zaliva.

Saudi Aramco je najavio poslove vredne najmanje 8 milijardi dolara u poslednje tri godine, uključujući udeo u kineskoj petrohemijskoj kompaniji Rongsheng, kupovinu poslovanja sa tečnim prirodnim gasom kompanije MidOcean, ugovor za američki brend maziva Valvolin i investiciju u Horse Powertrain, kompaniju koja projektuje i proizvodi motore sa unutrašnjim sagorevanjem.

sada izgleda kao moguća meta preuzimanja od strane svog dugogodišnjeg rivala?

Još 2020. godine, pod vođstvom tada novoimenovanog izvršnog direktora Bernard Looney, BP je najavio da će započeti strategiju preobražaja u „kompaniju sa neto nultom

emisijom do 2050. ili ranije“, uz istovremeno povećanje investicija u projekte obnovljivih izvora energije. Energetski gigant se obavezao da će „postići rezultate uz transformaciju“ dok je iznosio ovu novu strategiju.

U to vreme, Looney je priznao da će ova promena biti izazov, ali je tvrdio da je to „takođe ogromna prilika“.

On je pokrenuo strategiju baš kada se pandemija Kovida-19 širila svetom, izazivajući šok potražnje i obarajući cene sirove nafte. Energetski gigant je objavio svoj prvi godišnji gubitak u poslednjih deset godina, ali je kompanija nastavila sa svojom rekonstrukcijom, objavivši godišnji profit u 2021. godini od 7,6 milijardi dolara - pre nego što se više nego utrostručio na 27,65 milijardi dolara u 2022. godini, pošto je ruska invazija na Ukrajinu dovela do skoka cena nafte.

Looney je pohvalio rezultate, rekavši za CNBC da se firma sada oslanja na svoju strategiju.

„Najavljujemo do 8 milijardi dolara više investicija u energetsku tranziciju ove decenije i do 8 milijardi dolara više u naftu i gas u znak podrške energetskoj bezbednosti i pristupačnosti energije ove decenije“, rekao je on.

BP je bio potresen kada je Bernard Looney iznenada objavio ostavku u septembru 2023. godine nakon manje od četiri godine na poslu.

Tadašnji finansijski direktor Murray Auchincloss stupio je na dužnost privremenog generalnog direktora pre nego što je imenovan na stalnu

funkciju u januaru 2024. godine.

Ali čovek koji je pokretao viziju BP-a kao giganta obnovljive energije sada napustio firmu.

Opadajući godišnji profit i u 2023. i u 2024. godini, zajedno sa Looney-vim odlaskom i kontinuiranim lošijim učinkom akcija BP-a u poređenju sa njegovim konkurentima, pokrenuli su nova pitanja o strategiji naftnog giganta i njegovoj budućnosti kao samostalne kompanije. Pored Shella, Chevron i Exxon Mobil su takođe navedeni kao potencijalni kandidati za BP, dok je Adnok iz Emirata navodno bacio oko na neke poslove sa gasom.

Aktivni investitor Eliot je navodno stekao udeo u naftnom gigantu u februaru, neposredno pre nego što je Auchincloss otkrio strateško resetovanje BP-a, koje je imalo za cilj povećanje investicija u naftu i gas i smanjenje fokusa na obnovljive izvore energije. Investitori još uvek nisu impresionirani, a akcije su od tada pale za 15%.

U razgovoru za CNBC u aprilu, Auchincloss je odbacio zabrinutost da kompanija postaje meta preuzimanja, rekavši „mi smo jaka, nezavisna kompanija“. Njegov kolega, izvršni direktor Shella, Wael Savan, u međuvremenu je rekao za CNBC u junu da „imamo veoma visoke standarde“ za mogućnosti spajanja i akvizicija, ali je tvrdio da kompanija i dalje favorizuje otkup sopstvenih akcija.

Poljski Orlen prekinuo kupovinu ruske nafte

Poljska rafinerija Orlen prekida veze sa ruskom naftom jer dugoročni ugovor sa Rosnjeftom ističe 30. juna, u pokušaju da se poveća energetska bezbednost u celom regionu centralne Evrope, saopštila je poljska kompanija prenosi **Oilprice**.

Ugovor sa Rosnjeftom, koji je istekao 30. juna 2025. godine, bio je konačni sporazum kojim se Orlen povezuje sa ruskom sirovom naftom. Ovaj ugovor obuhvatao je isporuke Orlenovoj rafineriji u Litvinovu u Češkoj Republici.

Od marta 2025. godine, sve rafinerije Orlen grupe snabdevaju se isključivo sirovom naftom koja potiče van Rusije.

Istek 12-godišnjeg ugovora sa Rosnjeftom „znači

da ORLEN – i, samim tim, ceo region – više nije vezan nikakvim sporazumima sa ruskim entitetima za snabdevanje naftom“, saopštila je poljska rafinerija.

Trenutno, Orlenove rafinerije prerađuju sirovu naftu sa Bliskog istoka i iz Persijskog zaliva, Severnog mora, Afrike i obe Amerike, rekao je generalni direktor Ireneusz Fafara.

„Ovako izgleda prava energetska bezbednost, ona koju smo obećali poljskim građanima i susedima“, dodao je on.

Pre dva meseca, Češka Republika je okončala svoju 60-godišnju zavisnost od ruske nafte nakon nadogradnje kapaciteta cevovoda sa zapada.

Po prvi put ikada, Češka Republika je postala nezavisna od isporuka ruskog naftovoda putem cevovoda Družba.

Protoci kroz cevovod Družba izuzeti su od embarga EU na uvoz ruske sirove nafte morem koji je stupio na snagu 5. decembra 2022. godine. Međutim, Češka Republika je 2022. godine odlučila da radi na oslobađanju od ruske nafte i započela je projekat proširenja kapaciteta

Transalpskog (TAL) cevovoda u okviru projekta pod nazivom TAL PLUS. Plan je da se poveća snabdevanje Češke Republike naftom iz Italije.

Češki operater cevovoda MERO sada transportuje sirovu naftu do Orlen Unipetrol-a na preradu u rafineriji Litvinov, jednom od dva postrojenja za preradu u zemlji, rekao je u aprilu izvršni direktor MERO-a Jaroslav Pantuček.

Kina od Irana kupuje rekordne količine nafte

Uvoz iranske nafte u Kinu naglo je porastao u junu, jer su se zalihe ubrzale pre nedavnog sukoba u regionu i potražnja nezavisnih rafinerija je porasla, rekli su analitičari, prenosi **Oilexp.ru**. Najveći svetski uvoznik nafte i najveći kupac iranske sirove nafte uvezao je više od 1,8 miliona barela dnevno (bpd) od 1. do 20. juna, prema podacima kompanije Vortex.

Prosečan mesečni uvoz iranske sirove nafte i kondenzata u Kinu iznosio je 1,46 miliona barela dnevno zaključno sa 27. junom, u odnosu na 1 milion barela dnevno u maju, prema podacima Kpler-a.

Rastući uvoz je delimično uzrokovan ubrzanim isporukama velikih količina iranske sirove naftenakon što su pošiljke dostigle višegodišnji

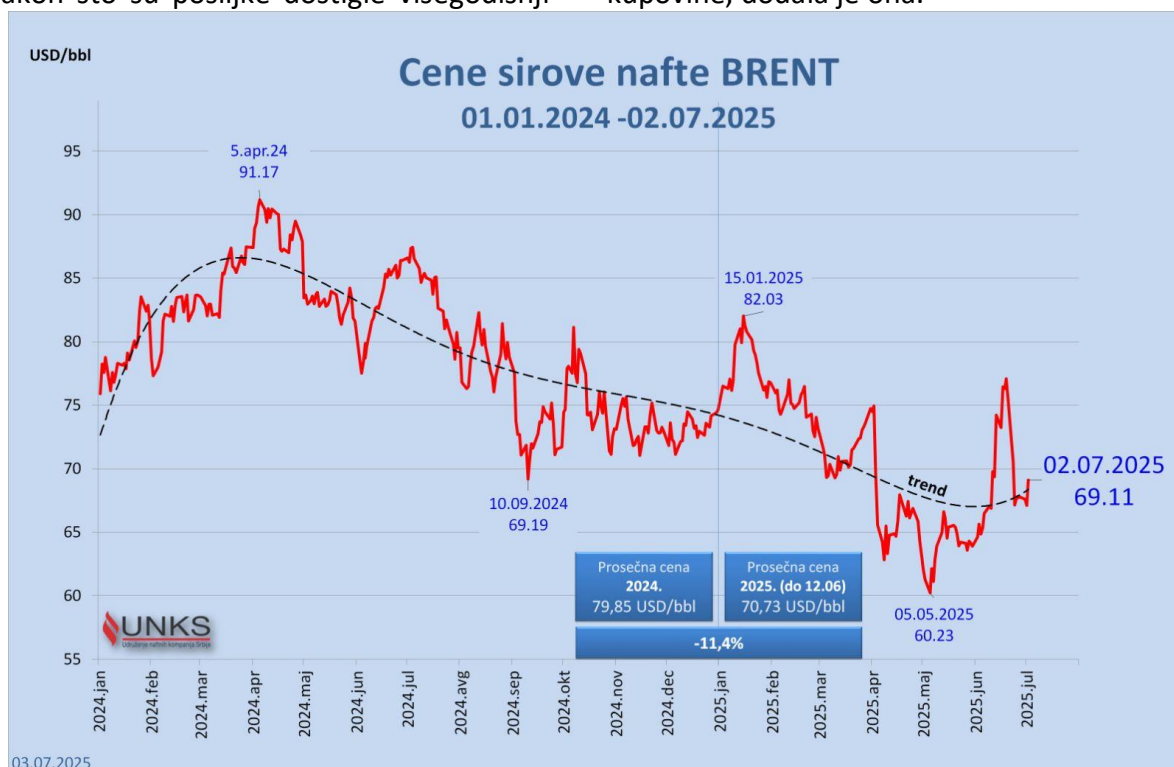
maksimum od 1,83 miliona barela dnevno u maju, pokazali su podaci Kpler-a.

Obično je potrebno najmanje mesec dana da iranska nafta stigne do kineskih luka.

Analitičari kompanija Kpler i Vortexa rekli su da će velike pošiljke u maju i početkom juna znače da će iranski uvoz u Kinu verovatno ostati visok.

Nezavisne male kineske rafinerije, glavni kupci iranske nafte, takođe su pokazale snažnu potražnju za barelima sa sniženim cenama kako se njihove zalihe smanjuju, rekla je Xu Muyu, viši analitičarka u Kpler-u.

Moguće ublažavanje politike američkog predsednika Donalda Trampa o sankcijama iranskoj nafti moglo bi dodatno podstaći kineske kupovine, dodala je ona.

Nemačka našla alternativu Severnom toku 2

Nemačka vlada je odobrila sporazum sa Holandijom o razvoju nalazišta prirodnog gasa kod obale ostrva Borkum u Severnom moru, izveštava **Bloomberg**, pozivajući se na ministarku ekonomije Katherina Reiche.

Zemlja će moći da dobije 13 milijardi kubnih metara gasa godišnje iz novog izvora, što je oko 15 procenata njene potrošnje ili polovina količine koju bi mogao da obezbedi gasovod Severni tok 2 koji je preživeo eksploziju. Prema rečima Rajhe-ove, sporazum će ojačati evropsko tržište gasa i povećati energetske bezbednost.

One-Dyas, koji će raditi sa holandske platforme, dobio je dozvole za bušenje od države Donja Saksonija pre godinu dana. Međutim, bivši ministar ekonomije Robert Habeck je odložio konačnu odluku. Činjenica je da se nalazište nalazi na zaštićenom lokalitetu svetske baštine UNESCO-a.

Ekolozi se plaše da bi rudarstvo moglo da naštetiti morskoj sredini, a Habeck je predstavljao Zelenu stranku. Nova vlada pod Friedrich Merz-om nema takvu uzdržanost, a kancelar zauzima čvrst stav o potencijalnom obnavljanju energetske saradnje sa Rusijom.

Međutim, vlasti su u projekat uključile zahtev za korišćenje energije vetra na moru u razvoju kako bi se smanjila emisija ugljenika. One-Dyas je takođe obećao da će obustaviti proizvodnju kada se situacija sa isporukama prirodnog gasa u EU normalizuje, kako projekat ne bi bio u suprotnosti

Opao izvoz ruskog gasa u EU

Izvoz ruskog prirodnog gasa u Evropu putem gasovoda i tečnog prirodnog gasa (LNG) opao je u prvoj polovini 2025. godine u odnosu na prethodnu godinu, jer je protok preko Ukrajine obustavljen, a neki kupci nisu hteli da kupe ruski LNG.

Ukupan izvoz gasa iz Rusije u Evropu skoro se prepolovio na 8,33 milijarde kubnih metara u periodu od januara do juna 2025. godine, u odnosu na 15,5 milijardi kubnih metara za isti period 2024. godine, kada je ruski gas još uvek tekao cevovodom kroz Ukrajinu, prema podacima **Reutersa**.

sa ciljevima klimatske neutralnosti.

Ranije je objavljeno da nemačke vlasti žele da promene zakon o spoljnoj trgovini na način kojim bi se onemogućila kupovina kompanije koja upravlja gasovodom Severni tok 2. Nemački zvaničnici su više puta negirali glasine o mogućnosti početka isporuka preko preostale linije gasovoda, što Moskva redovno predlaže.

Snabdevanje Evrope ruskim gasom je opalo od 2022. godine, zbog toga što je Rusija isključila mnoge kupce iz EU iz isporuka gasa, a Severni tok je prestao da isporučuje gas Nemačkoj, nakon što je Rusija smanjila protok i posle sabotaže u septembru 2022. godine.

Zatim je snabdevanje Rusijom gasom preko Ukrajine obustavljeno 1. januara 2025. godine, jer je Ukrajina odbila da pregovara o produženju tranzitnog sporazuma.

Međutim, neke evropske zemlje, uključujući Mađarsku, nastavljaju da dobijaju ruski gas preko gasovoda Turski tok preko Balkana.

U junu je snabdevanje putem Turskog toka smanjeno za 18,3% u poređenju sa nivoima iz maja, prema proračunima Reutersa zasnovanim na dostupnim podacima evropskih operatera cevovoda. Održavanje duž cevovoda bio je razlog za pad isporuka gasa.

Međutim, od početka godine, protok ruskog gasa u Evropu preko rute Turskog toka povećan je za 6,8% u odnosu na prethodnu godinu, prema procenama Rojtersa.

Ukupan izvoz tečnog prirodnog gasa (LNG) iz Rusije takođe je opao u prvoj polovini godine, za 4,4% na 15,2 miliona metričkih tona, prema podacima LSEG-a koje je preneo Reuters. Izvoz TPG-a u Evropu opao je za 13% u odnosu na prethodnu godinu, pošto je zabrana EU na pretovar ruskog LNG-a stupila na snagu u martu. EU je zabranila pretovar ruskog TPG-a za reeksport u treće zemlje iz luka EU kao deo paketa sankcija početkom ove godine.

Preko Ormuškog moreuza će ići 28 odsto svetskih potreba LNG

Isporuke tečnog prirodnog gasa (LNG) preko Ormuškog moreuza porasće sa oko 84 miliona metričkih tona (Katar i UAE) u 2024. godini na 157 miliona metričkih tona u 2030. godini, što će pokriti 28% potreba globalnog tržišta (udeo je bio 21% u 2024. godini), rekla je istraživačka kompanija Implementa agenciji **TASS**.

„Nakon pokretanja novih postrojenja, Qatargas NFE, Qatargas NFS i Ruwais LNG, njihove ukupne isporuke do 2030. godine mogu porasti na 157 miliona tona, što će pokriti do 28% potražnje globalnog tržišta u to vreme. Pošto zapravo nema alternativnih ruta za takve količine, vrednost moreuza će samo rasti zajedno sa obimom posledica njegovog potencijalnog zatvaranja“, saopštila je kompanija.

Po mišljenju stručnjaka, male su šanse da će Iran zaista blokirati moreuz. Implementa je naglasila da Iran nije materijalizovao pretnje zatvaranjem moreuza ni tokom rata između Irana i Iraka niti

LUKOIL

UVEK U POKRETU!

tokom perioda nedavne eskalacije na Bliskom istoku zbog ekonomske zavisnosti od izvoza nafte i rizika od dalje eskalacije. Ipak, čak i same izjave o potencijalnoj blokadi utiču na cene energije.

„Čak su i vesti o potencijalnim rizicima blokiranja moreuza postale jedan od primetnih faktora rasta cena gasa u junu. Uzimajući u obzir trenutne i buduće obime isporuka, stvarno zatvaranje bi postalo događaj za tržište gasa uporediv sa smanjenjem ruskog izvoza gasovodom u Evropu i moglo bi vratiti cene na rekordno visoke nivoe“, rekao je Aleksandar Sinkin iz Implemente.

Stručnjaci su rekli da je tečni prirodni gas odavno postao jedan od ključnih faktora globalne energetske bezbednosti, rekli su stručnjaci. Ukupna potrošnja tečnog prirodnog gasa bila je iznad 406 miliona metričkih tona u 2024. godini, što je činilo skoro 60% globalne trgovine gasom.

Australija zbog nestašica na izvozi LNG

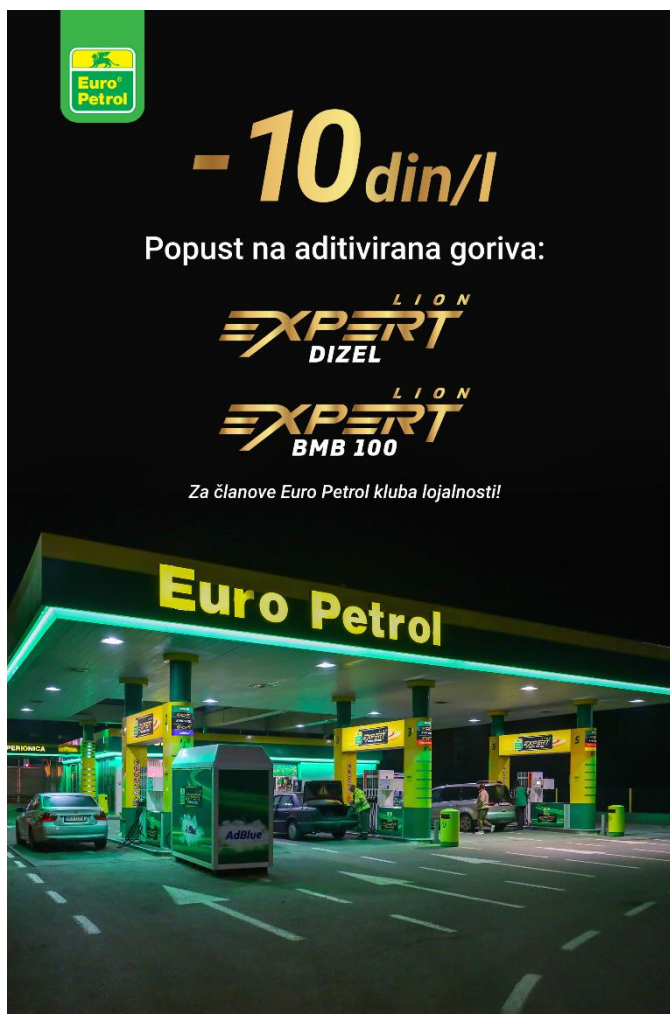
Vlasti u Australiji, jednom od najvećih svetskih izvoznika tečnog prirodnog gasa, razmotriće mogućnost preusmeravanja LNG-a sa međunarodnih na domaća tržišta zbog nestašice gasa u zemlji, izveštava [news.com.au](https://www.news.com.au).

„Laburistička vlada će razmotriti prisiljavanje gasnih kompanija da buduće isporuke usmere na domaće tržište umesto prodaje na međunarodnim tržištima“, pišu novine.

Napominje se da je ministar za klimatske promene i energetiku Australije Chris Bowen takođe naredio preispitivanje stanja tržišta gasa u zemlji sa mogućim stvaranjem rezervi gasa na istočnoj obali. Međutim, još uvek nije bilo zvanične potvrde ove informacije.

Kako se objašnjava, ova reakcija je usledila nakon izveštaja Australijske komisije za konkurenciju i potrošače (ACCC), koji je govorio o pogoršanju situacije sa isporukama gasa na istočnoj obali zemlje zbog iscrpljivanja rezervi i rizika od nestašice u 2026. godini.

Australija je jedan od tri najveća svetska izvoznika tečnog prirodnog gasa. Prema podacima Statista, od septembra 2024. godine, zemlja izvozi oko 83,9 miliona metričkih tona tečnog prirodnog gasa (TNG) godišnje. Sjedinjene Američke Države i Katar su takođe među vodećima, sa 92,9 miliona i 77,4 miliona

godišnje, respektivno.

Za 4 godine cene gasa u EU porasle 2,5 puta

Cene gasa za EU su porasle 2,5 puta od uvođenja sankcija protiv Rusije – za samo četiri godine, prema proračunima [RIA Novosti](https://ria.ru) zasnovanim na podacima Evrostata.

Tako je u aprilu 2021. godine prosečna cena hiljadu kubnih metara plavog goriva bila 206 evra, a ovog aprila već 523,5 evra.

Štaviše, tokom prethodne četiri godine, povećanje cene ove vrste goriva za uniju bilo je samo 1,7 odsto: u aprilu 2017. godine hiljadu kubnih metara moglo se kupiti za samo 202,5 evra. Pre dvadeset godina, sredinom proleća 2000. godine, ista količina je koštala EU 123,9 evra.

Glavni razlog je preorijentacija EU ka tečnom

prirodnom gasu usred sankcija protiv Rusije. Ako je 2021. godine LNG činio samo trećinu svih kupovina unije, onda je 2025. godine to već bilo nešto manje od polovine. Tokom četiri godine, troškovi uvoza ove vrste goriva su porasli sa 257 evra na 645,5 evra.

Cena gasa iz cevovoda je i dalje niža od tečnog gasa - 417 evra, iako je EU 2021. godine kupila hiljadu kubnih metara za samo 178,7 evra.

Tako je potrošnja EU na gas u aprilu 2025. godine porasla na 8,05 milijardi evra sa 3,5 milijardi četiri godine ranije, uprkos činjenici da je obim uvoza opao za 8,5 odsto u istom periodu, iznoseći 15,4 milijarde kubnih metara.

Bajatović: Dogovoren aranžman sa Rusima , potpisivanje u septembru

Novi gasni ugovor sa Rusijom je dogovoren, ali on neće ipak biti potpisan pre 20. septembra, tvrdi generalni direktor Srbijagasa Dušan Bajatović.

- Mi smo u suštini ispregovarali ugovor sa Rusijom, ali on neće biti potpisan pre 20. septembra, zato što u ovom momentu ne znamo ni šta Azerbejdžan može da nam da. Nema gasa u Azerbejdžanu - objasnio je Bajatović u razgovoru za **TV Prva**.

Kako je ukazao, odlaganje sankcije Naftnoj

industriji Srbije (NIS) su dobra vest.

- Imali smo dobre informacije i iz OFAK-a i od advokata, bar što se tiče nas koji se bavimo biznisom - dodao je Bajatović.

Naglasio je da NIS može da opstane, zato što ima 60% maloprodaje i 80% učešća u veleprodaji.

- Srbija mora da ima naftnu industriju koja prerađuje naftu i koja proizvodi odgovarajuće derivate - smatra on.

Izgradnja naftovoda Srbija-Mađarske kreće sledeće godine

Tehničke specifikacije za izgradnju naftovoda između Srbije i Mađarske usaglašene su, a početak radova planiran je za sledeću godinu, izjavila je ministarka rudarstva i energetike Dubravka Đedović Handanović, prenosi **E kapija**.

Prema rečima ministarke, tehnička dokumentacija biće završena do kraja 2025. godine, a izgradnja naftovoda trebalo bi da počne tokom 2026. godine.

- Naftovod će našoj zemlji osigurati nov pravac

snabdevanja sirovom naftom, a dokument koji je danas potpisan je važan korak unapred i prekretnica u daljem napretku i razvoju projekta, koji ima potencijal da bude važan i za regionalnu stabilnost snabdevanja - kazala je ministarka.

Planirani kapacitet je do pet miliona tona godišnje, a dužina trase na teritoriji Srbije iznosiće 113 kilometara.

Ugovor su, u ime Transnafte, potpisali v.d. direktorka Nataša Lečić i izvršni direktor za

investicije Slaviša Gavrilović, dok je MOL predstavljala potpredsednik grupe za logistiku Ričard Milošović.

Potpisivanju su prisustvovali i državni sekretar

Ministarstva spoljnih poslova i trgovine Mađarske Čaba Marošvari, ambasador Mađarske u Srbiji Jožef Mađar, kao i predstavnici Ministarstva rudarstva i energetike.

Potpisan sporazum o gradnji interkonektora Srbija-Rumunija

Rumunski državni operater sistema za prenos gasa Transgaz saopštio je da je potpisao memorandum o razumevanju (MoU) sa srpskom državnom gasnom kompanijom Srbijagas o zajedničkoj pripremi plana za izgradnju interkonektora za prirodni gas između dve zemlje, koji će biti predstavljen u septembru, prenosi **Seebiz**.

Interkonektor će povezati gasovod BRUA (Bugarska-Rumunija-Mađarska-Austrija) sa tehnološkim čvorom Mokrin u Srbiji.

Plan će takođe obuhvatiti razvoj gasovoda Mokrin-PCG Banatski Dvor-Pančevo-Beograd Južni, navodi se u saopštenju.

„Izgradnja interkonektora Rumunija-Srbija je od velikog strateškog značaja za obe zemlje,

posebno u trenutnom energetsom kontekstu, u smislu potrebe za diverzifikacijom izvora snabdevanja, povećanjem sigurnosti snabdevanja gasom, uravnoteženjem ponude i potražnje i olakšavanjem prekograničnih operacija transporta gasa između relevantnih zemalja članica EU i zemalja koje nisu članice EU i trećih zemalja“, navodi se u saopštenju.

Prošlog avgusta, vlade dve zemlje potpisale su Memorandum o razumevanju za razvoj gasnog interkonektora kapaciteta 1,6 milijardi kubnih metara. Tada je Ministarstvo energetike Srbije saopštilo da će srpski deo gasnog spoja biti završen do 2027. godine, dok je Ministarstvo energetike Rumunije saopštilo da će projekat biti završen 2028. godine.

Srbijagas i Nomagas potpisali sporazum o razvoju gasne veze

„Srbijagas“ i severnomakedonska kompanija za prenos gasa „Nomagas“ saopštili su da su potpisali memorandum o razumevanju (MoU) kako bi unapredili planirani projekat izgradnje gasne veze kapaciteta 1,5 milijardi kubnih metara između dve zemlje, prenosi **Seenews**.

„Srbijagas“ i „Nomagas“ potpisali memorandum o razumevanju o gasnoj vezi između Srbije i Severne Makedonije

„Potpisivanjem ovog dokumenta, „Srbijagas“ i „Nomagas“ izražavaju nameru da brzo realizuju projekat izgradnje gasnog interkonektora Severna Makedonija - Srbija na svojim

teritorijama, ističući važnost međusobne podrške u razvoju ovog strateškog projekta sa ciljem povećanja bezbednosti snabdevanja gasom, uravnoteženja ponude i potražnje i olakšavanja prekograničnih operacija transporta gasa“, saopštile su kompanije u odvojenim saopštenjima za javnost prošle nedelje.

Gasni interkonektor biće dugačak 70 km, od čega će se 47 km nalaziti na teritoriji Srbije, a 23 km na teritoriji Severne Makedonije.

Vlade Srbije i Severne Makedonije potpisale su Memorandum o razumevanju o gasnoj vezi u oktobru prošle godine.

Petrol zatvorio neke pumpe zbog uredbe o cenama, Vlada Slovenije neće da razgovara dok in ne otvori

Razgovori sa Petrolom biće nastavljani čim kompanija ponovo otvori svoje benzinske pumpe u Petrini, Črnem Vrhu nad Idrijom, Solčavi i Podkorenu, saopštilo je Ministarstvo kohezije i regionalnog razvoja za **STA**.

Ministar Aleksandar Jevšek veruje da će se sa

Petrolom pronaći odgovarajuće dugoročno rešenje.

„Ministar čvrsto veruje da će se pronaći dugoročno rešenje prihvatljivo za sve strane“, napisalo je Ministarstvo kohezije, pozdravljajući jučerašnji sastanak premijera Roberta Goloba i

generalnog direktora Petrola Saše Bergera.

Kancelarija premijera je nakon sastanka u utorak saopštila da će se razgovori između vlade i Petrola nastaviti na ministarskom nivou. Razgovori imaju za cilj pronalaženje rešenja za spor između vlade i Petrola.

Jevšek se u ponedjeljak sastao i sa Bergerom u Kostelu. Nakon sastanka, najavio je da će Petrol ponovo razmotriti zatvaranje svojih filijala, a Berger je izrazio nadu da će uspeti da pronađe odgovarajuće rešenje sa državom.

Odluka kompanije da privremeno zatvori četiri benzinske stanice usledila je nakon nove uredbe o određivanju cena naftnih derivata, koju je vlada

proširila tako da obuhvata i cene goriva na benzinskim stanicama na autoputevima i brzim putevima.

Kako je Petrol upozorio, nova uredba dodatno pooštrava već neodrživ regulatorni okvir. Kao rezultat toga, najavili su obustavu svih razvojnih investicija u Sloveniji, zamrzavanje isplata sponzorskih i donatorskih sredstava i preispitivanje ugovora sa dobavljačima.

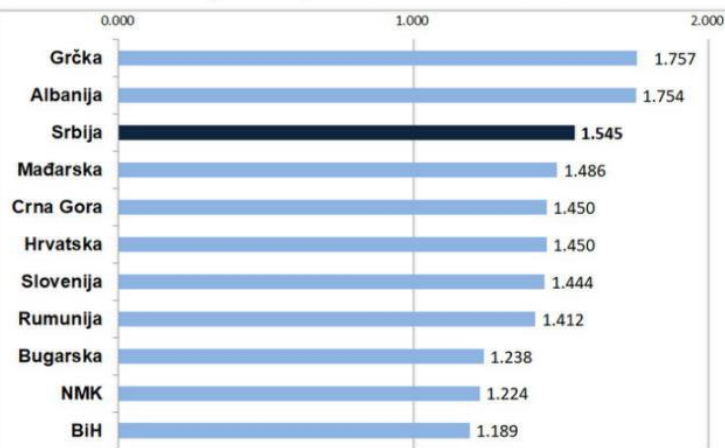
Kompanija je prošle nedelje naglasila da zatvaranje pojedinačnih prodajnih mesta nije ni njihova želja ni dugoročni cilj, već privremena mera, uslovljena samo važećom uredbom.

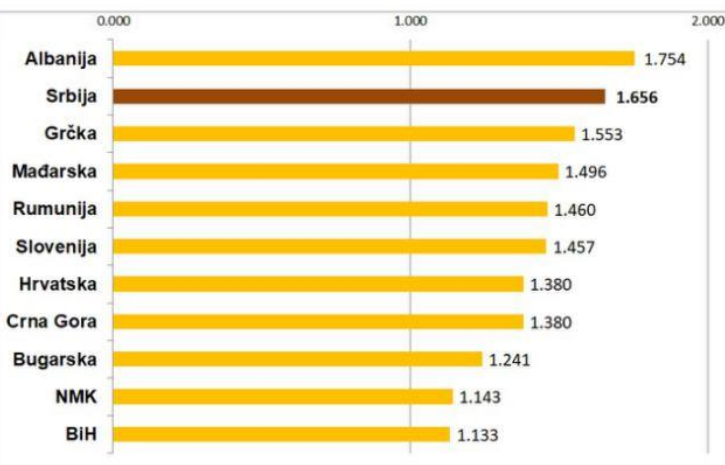
Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regiona

30.06.2025. izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka

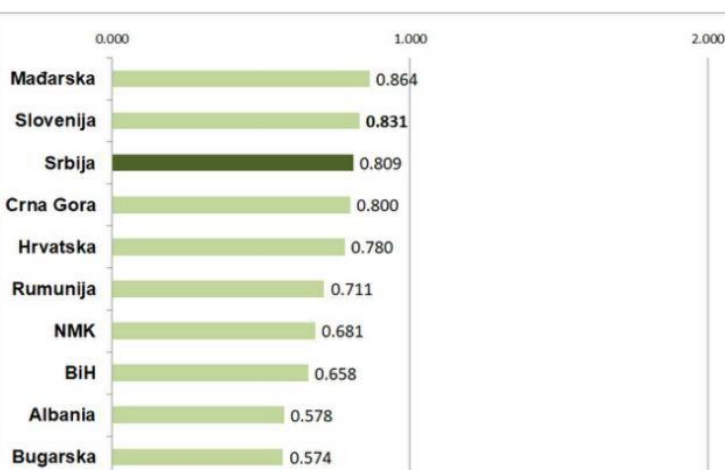
Benzin BMB 95 EN228 (EUR/l)		
	BMB 95 (EN 228)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Grčka	1.757	+21.19%
Albanija	1.754	+20.97%
Srbija	1.545	+6.54%
Mađarska	1.486	+2.49%
Crna Gora	1.450	+0.02%
Hrvatska	1.450	+0.02%
Slovenija	1.444	-0.43%
Rumunija	1.412	-2.58%
Bugarska	1.238	-14.63%
NMK	1.224	-15.59%
BiH	1.189	-18.00%
Prosečna cena u regionu		1.450

Dizel EN590 (EUR/l)		
	Evro dizel	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Albanija	1.754	+23.25%
Srbija	1.656	+16.34%
Grčka	1.553	+9.14%
Mađarska	1.496	+5.16%
Rumunija	1.460	+2.62%
Slovenija	1.457	+2.37%
Hrvatska	1.380	-3.02%
Crna Gora	1.380	-3.02%
Bugarska	1.241	-12.75%
NMK	1.143	-19.69%
BiH	1.133	-20.40%
Prosečna cena u regionu		1.423

TNG Autogas EN589 (EUR/l)		
	TNG autogas (EN 589)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Mađarska	0.864	+18.58%
Slovenija	0.831	+14.01%
Srbija	0.809	+11.06%
Crna Gora	0.800	+9.81%
Hrvatska	0.780	+7.06%
Rumunija	0.711	-2.34%
NMK	0.681	-6.56%
BiH	0.658	-9.66%
Albania	0.578	-20.70%
Bugarska	0.574	-21.25%
Prosečna cena u regionu		0.729

Udruženje naftnih kompanija Srbije www.unks.rs
Vladimira Popovića 6, Novi Beograd --- office@unks.rs --- 011 71 21 750

WPC
ENERGY
SERBIA

NATIONAL
COMMITTEE

WPC
ENERGY
SERBIA

**NACIONALNI
ENERGETSKI
KOMITET**

NEDELJA NEDELJA

ANALIZE • VESTI • STAVOVI

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav,
ili opredeljenje WPC Energy prema temama kojima se bave
